

Så gör vi bra tillsyn och kontroll i Sverige

Konferens för miljöchefer - 10 nov 2016

Christian Haglund

Utveckling! Ja, men åt vilket håll och hur då?

- Miljöbalksprojektet: Inspel, litteraturstudie och dialog
- Identifiering av viktiga pusselbitar för att styra mot likvärdighet, effektivitet och rättssäkerhet.
- Syftet är att ha en inriktning på det strategiska arbetet med tillsynsfrågorna.
- Naturvårdsverket fokuserar på några åtgärdsförslag. Lämnar förslag till tillsynsutredningen.

Håller ni med om inriktningen? Hur kan vi gemensamt få till en sådan utveckling?

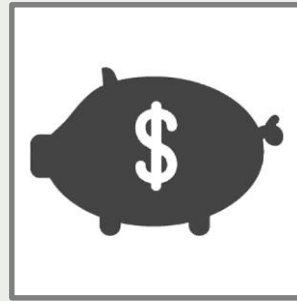
Många aspekter påverkar miljöbalkstillsynen

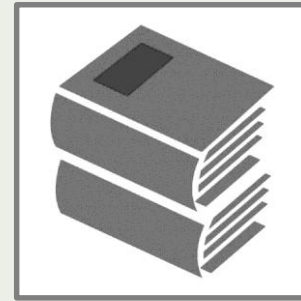
Tillsynsmetodik

Verktyg

Resurser

Regler/praxis

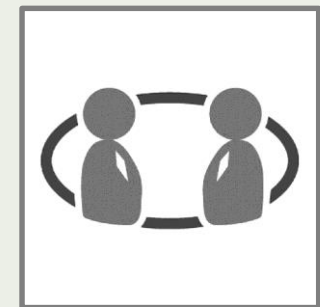

Miljö kvalitetsmål

Uppföljning/utvärdering

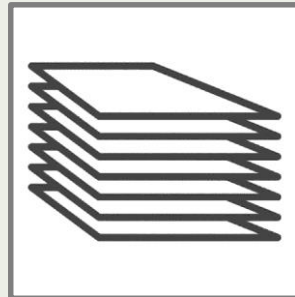
Operativ tillsyn

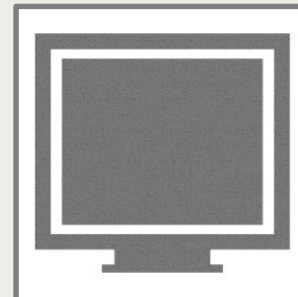
Samordning/samverkan

Forskning/utveckling

Stöd och råd

Stödsystem

Övriga aktörer

Identifierade problem

Tillsynsmetodik

Beskrivning

- Skrivbordstillsyn
- Inspektion
- Systemtillsyn
- Detaljtillsyn
- Information

Problem

- Innehåll i behovsutredning och tillsynsplan ej standardiserat, ser olika ut, och styr i olika grad arbetet
- Otydligt vad god tillsyn innebär och vad den ska innehålla
- Vilken metod som är den mest effektiva för ändamålet är inte ensat

Uppföljning och utvärdering

Beskrivning

- Årlig tillsynsredovisning (1:28)
- Utvärderingar system eller sakfrågor

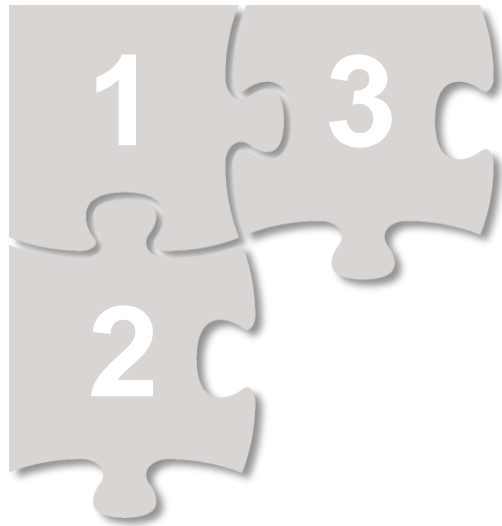
Problem

- Systematisk uppföljning av tillsynsmyndigheter saknas
- Inga verktyg för att åstadkomma rättelse
- Inte tydligt system för resultatmottagare-åtgärd

Viktiga pusselbitar för att kunna styra mot likvärdighet, effektivitet och rättssäkerhet

Mål – Öka likvärdigheten

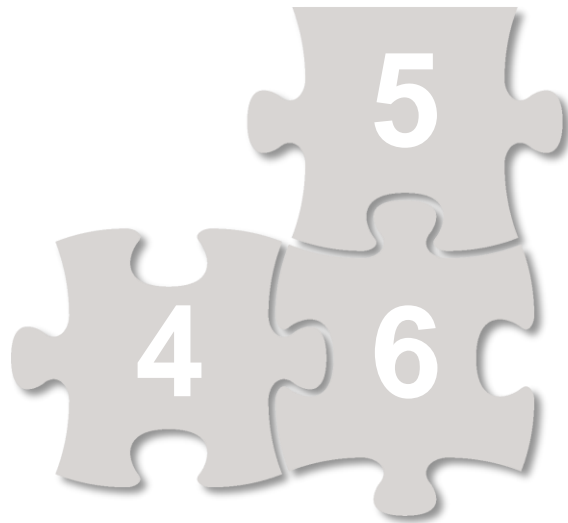
Skapa ordning och reda genom bättre struktur.
Skapa bättre förutsättningar för en enhetlig tillsyn.

1. Effektiv och relevant planering
2. Ett nationellt och digitalt system
3. Systematisk uppföljning och revision, ger underlag för utveckling

Mål – Öka effektiviteten

Tillsynsmyndigheterna prioriterar rätt inom tillsynen och arbetar resurseffektivt

4. Tillsynen genomförs på samma sätt
5. Tredje part sköter lämplig kontroll
6. Effektiv vägledning i samverkan

Mål – Öka rättssäkerheten

Tillsynsmyndigheterna har förutsättningar att tillämpa bestämmelserna rätt.

- 7. Tydlig tillsynspraxis
- 8. Stabila resurser och samverkan
- 9. Rustade miljötillsynare

Åtgärdsförslag – ett för varje pusselbit

1. Krav på behovsutredning och tillsynsplan
2. Nationell standardisering och digitalisering av hela tillsynskedjan
3. Systematisk uppföljning och revision av de operativa tillsynsmyndigheterna
4. Tydliggör vad tillsynsmyndigheterna ska kontrollera
5. Avlasta tillsynsmyndigheterna genom kompletterande alternativ
6. Öka samordningen och effektiviteten inom vägledningssystemet
7. Utöka talerätten inom tillsyn för tydligare praxis
8. Stärk resurser hos tillsynsmyndigheterna
9. Stärk kompetensen hos tillsynsmyndigheterna

Berör aspekter:

- Uppföljning och utvärdering
- Stödsystem
- Samordning och samverkan
- Forskning och utveckling

Motivering:

Möjligheten att ta fram jämförbara data har stor betydelse för att till exempel kunna visa miljötillsynens resultat.

Nationell standardisering och digitalisering av hela tillsynskedjan

Första uppgift:

Beskriv när standardisering och digitalisering kan bidra till utveckling och effektivisering av tillsynen i hela kedjan:

Planering – Genomförande – Taxa –
Uppföljning – Rapportering

Berör aspekter:

- Uppföljning och utvärdering
- Forskning och utveckling
- Stöd och råd

Motivering:

En systematisk uppföljning möjliggör att jämföra och ställa krav på de operativa tillsynsmyndigheterna. Det bidrar till att tillsynen bli mer likvärdig.

Systematisk uppföljning och revision av de operativa tillsynsmyndigheterna

Första uppgift:

Beskriv ett fungerande system för uppföljning och revision av de operativa tillsynsmyndigheterna.

Berör aspekter:

- Miljökvalitetsmålen
- Tillsynsmetodik

Motivering:

En beskrivning vad som är tillräckligt bra tillsyn och vad kontrollerande tillsyn ska åstadkomma kompletterar annan vägledning.

Tydliggör vad tillsynsmyndigheterna bör kontrollera

Första uppgift:

Ta fram ett förslag på tillsynens innehåll för några olika tillsynsområden. Förslaget ska utgå från 2 kap miljöbalken och ha koppling till SKL:s taxa.

Hur ser ni på detta? Passar det med ert utvecklingsarbete?

1. Krav på behovsutredning och tillsynsplan
2. Nationell standardisering och digitalisering av hela tillsynskedjan
3. Systematisk uppföljning och revision av de operativa tillsynsmyndigheterna
4. Tydliggör vad tillsynsmyndigheterna ska kontrollera
5. Avlasta tillsynsmyndigheterna genom kompletterande alternativ
6. Öka samordningen och effektiviteten inom vägledningssystemet
7. Utöka talerätten inom tillsyn för tydligare praxis
8. Stärk resurser hos tillsynsmyndigheterna
9. Stärk kompetensen hos tillsynsmyndigheterna

Med detta kommer vi en bit på vägen, men det finns mer att göra ...

